

10 gr.

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 306

Warszawa, środa 12 października 1938 r.

Rok XIII

Armia węgierska przekroczyła granice Czechosłowacji

Niemcy zaproponowały Pradze unię celną

PRAGA, 11.10. Pogłoski krążące w kołach politycznych na temat unii celnej między Czechosłowacją a Niemcami, przybrały obecnie już zupełnie zdecydowaną formę. Niemal że oficjalnie komunikują z kół zwykle dobrze poinformowanych, że podczas obrad w Berlinie rząd niemiecki zaproponował czeskim rzeczoznawcom gospodarczym zawarcie unii celnej

między Rzeszą a Czechosłowacją. Równocześnie wysunięto propozycję wprowadzenia wspólnej waluty dla obu krajów. Koła polityczne Pragi nie mają zdecydowanego poglądu na te propozycje niemieckie. Jedni licząc na pomoc państw zachodnich, a zwłaszcza Anglii uważają, że najkorzystniejszym byłoby zneutralizowanie państwa czeskiego na

wzór Szwajcarii, bez poddawania jej pod wpływ jednego z sąsiadów, inni zaś zniechęceni do państw zachodnich i wszelkich obietnic pomocy z ich strony, uważają, że unia celna z Niemcami, a tym samym całkowita utrata niepodległości gospodarczej Czechosłowacji, jest w obecnych warunkach geograficznych jedynym możliwym wyjściem.

Ustalenie jakiegokolwiek zdecydowanej linii polityki czeskiej utrudnia ogromnie niewyjaśniona sytuacja mniejszości węgierskiej oraz Rusi Karpackiej.

Jak komunikują oficjalnie, armia węgierska zajęła miasta Satoralia — Ujhely i Ipolysag w trybie przewidzianym na wstępie rokowań w Komarnie. Rokowania te natrafiły zresztą na trudności, wynikające stąd, że Czesi przedłożyli jako podstawę rokowań, mapę narodowościową opartą na wynikach spisu ludności z roku 1930, zaś Węgrzy posługują się własną mapą sporządzoną według wyników spisu ludności z 1910 r.

Sprawnie i szybko rozwija się Akcja Akademickiego Komitetu Plebiscytowego

Akademicki Komitet Plebiscytowy prowadzi energiczną akcję przygotowania kadr akademickich do akcji propagandowej. Codzień odbywają się odprawy różnych grup akademików, na których udzielane są instrukcje pracy. We wtorek odbyło się zebranie z referatem omawiającym sytuację polityczną na ziemiach

polskich w Czechosłowacji. W najbliższą niedzielę odbędzie się wielki wiec ogólny akademicki, który zobrazuje zarówno prace komitetu jak i przedstawia potrzeby Ziemi Zaolzańskiej. O zrozumieniu roli Komitetu przez społeczeństwo świadczą liczne listy, które napływają do Komitetu ze wszystkich stron kra-

ju i wyrażają zachętę do dalszej pracy i wysiłku.

Przedwyborcze zwycięstwo „Ozonu” w walce dwu koncepcji przyszłego Sejmu

Kto się przedostanie przez sito wyborcze?

Utworzenia Rady Narodowej Ukraińskiej z prezydentem na czele domagają się „Undowcy”

Jak już donosiliśmy w związku z wypadkami w polityce międzynarodowej wśród Ukraińców panuje ogromne ożywienie. Nawązowano podobno szczególnie łączność z emigracją ukraińską w Berlinie. Ostatnio dr. Dymitr Lewicki, jeden z wybitnych członków „Undo” wystąpił na łamach „Dila” z niesłychanym projektem utworzenia Ukraińskiej Rady Narodowej, w skład której ma wejść 30 członków i 12 zastępców. Rada ta wybierałaby prezydenta i jego zastępcę na okres 5 lat. Prezydent powoływałby trójosobowy komitet wykonawczy. Dr. Lewicki proponuje, aby z inicjatywą utworzenia tego organu wystąpił metropolita Szeptycki albo członkowie b. rządów ukraińskich względnie b. dowódcy armii ukraińskiej.

Niesłychany projekt dr. Lewickiego prowadzi właściwie do stworzenia swoistego rządu ukraińskiego. Szczególnie uderza fakt wyboru osób, które mają wysunąć inicjatywę tworzenia Ukraińskiej Rady Narodowej. Zarówno fakt ogłoszenia powyższego projektu, jak i nawiązanie łączności z emigracją berlińską powinny zwrócić naszą uwagę na obecne tendencje wśród Ukraińców.

Gdy rozpisano wybory do ciał parlamentarnych w sferach miarodajnych walczyły dwa kierunki. Jeden z nich uważał, że należałoby dążyć do zmiany charakteru Sejmu przez wciągnięcie żywiołów opozycyjnych. Drugi stał na stanowisku, że należy zachować monopartyjny charakter Izby parlamentarnych, awansując je o jeden stopień. Chcieli oni mianowicie, aby zamiast Sejmu piki. Sławka, był Sejm gen. Skwarczyńskiego.

NIEUDANE ROZMOWY Z OPOZYCJĄ

W pierwszym okresie po rozwiązaniu dawnego Sejmu, przeważała koncepcja pierwsza.

Głównym jej reprezentantem był wicepremier Kwiatkowski. Zwracano się różnymi drogami do grup opozycyjnych, proponując im wejście do Sejmu. Główną uwagę zwrócono na Stronnictwo Ludowe, uważając iż wciągnięcie go do Sejmu, będzie poważnym pchnięciem całej sprawy naprzód. W rozmowach jednak z różnymi grupami opozycyjnymi, nie umiano wyjść poza okólniki, nie umiano czy też nie chciano dać jakiegokolwiek gwarancji, że nastąpi nowa era polityczna. W tych warunkach trudno się dziwić, że wszystkie grupy opozycyjne odmówiły. Wchodzenie do Sejmu przedstawicieli klasowych związków zawodowych, trudno uważać za sukces.

POZORY ZJEDNOCZENIA

Gdy zawłodała ta koncepcja, zwolennicy rzucania mostów czy kładek przez rów dzielący sana-

cję od opozycji, stworzyli projekt bardziej umiarkowany. Jeśli nie można prowadzić całych ugrupowań opozycyjnych, to — powiedzieli sobie — wprowadzimy pojedyncze jednostki, które szerokiemu ogółowi są znane, jako przedstawiciele sfer opozycyjnych. Jeśli nie możemy w okresie wyborczym zrobić istotnego zjednoczenia, to — mówili dalej — zróbmy choćby pozory zjednoczenia. I znów zaczęły się rozmowy i znów szukano chętnych, którzy by chcieli zasiąść na fotelach sejmowych. I w tym wypadku inicjatorzy tego pomysłu mieli więcej szczęścia, niż wtedy, gdy chcieli wprowadzić do Sejmu zorganizowane grupy opozycji.

KONTRAKCJA OZONU

Tymczasem jednak zaczęli działać zwolennicy drugiej koncepcji, amatorzy Sejmu monopartyjnego. Początkowo po rozwiązaniu dawnego Sejmu, siedzieli oni cicho.

wiedzi na to jeden z osobników wystrzelili do policjanta, poczym obydwa rzucili się do ucieczki. Policjant wówczas strzelił 4-ko krotnie w ich stronę, kładąc trupem na miejscu jednego z uciekających bandytów.

Przy zabitym nie znaleziono żadnych dokumentów, wobec czego nie ustalono jego tożsamości. W pobliżu miejsca gdzie padł nieznajomy bandyta znaleziono palto, kurtkę skórzaną, łom żelazny, bory do wiercenia itp.

10 lat więzienia za napad rabunkowy

LUBLIN, 11.10. (tel. wł.). Przed Sądem Okręgowym w Lublinie toczyła się ostatnio sprawa przeciwko groźnemu bandycie Piotrowi Wysocskiemu oskarżonemu o udział w napadzie rabunkowym na dom małżonków Bryków we wsi Zabiele.

Tło sprawy przedstawia się następująco: W dniu 19 sierpnia b. r. po dokonaniu napadu zrabowali 45 zł. oraz złotą obrączkę i książkę PKO na sumę zł. 1500. W kilka dni potem policja przychwyciła współników Wysockiego Franciszka Żmudę i St. Lipińskiego, którzy w śledztwie wydali Wysockiego.

W wyniku rozprawy Wysocki skazany został na 10 lat więzienia.

W WALCE Z PRZECIWNOŚCIAMI WYRABIA SIĘ PRAWDZIWY CZŁOWIEK.

Adam Asnyk.

Od Administracji

Uprzejmie zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów zalegających z opłatą prenumeraty za październik i m-cie ubiegłe, iż NIEZAPŁACENIE NALEŻNOŚCI DO DN. 15 B. M. SPOWODUJE WSTRZYMANIE WYSYŁKI

PISMA. Administracja prosi, aby w interesie własnym P. T. Prenumeratorzy, chcący uniknąć przerwy w wysyłce, dokonali wpłaty przed dniem 15 b. m.

Zastrzelenie bandyty Wielka obława w Puławach

LUBLIN, 11. 10. (kor. wł.). (jk). W ostatnich dniach usiłowano dokonać włamania do kilku sklepów w Puławach. W związku z tym policja obstawiała wszystkie ważniejsze punkty w mieście, jak również drogi, prowadzące z pobliskiego lasu do miasta.

Około godz. 23 jeden z ukrytych policjantów st. post. Wiśnic ki, zauważył dwóch osobników nadchodzących od strony lasu. Gdy zbliżyli się, policjant wezwał do zatrzymania się. W odpo-

Przedwyborcze zwycięstwo „Ozonu”

Nie pora była jeszcze działać. Wszak samo rozwiązanie dawnego Sejmu odbyło się pod hasłem pojedynku z opozycją.

Zwolennicy tej drugiej koncepcji grupowali się przede wszystkim w Ozonie. Firmowymi ich przedstawicielami byli pik. Miedziński i pik. Wenda. Entuzjastycznymi zwolennikami byli dawni młodzi narodowcy z dr. Stahlem i Piestrzyńskim na czele. Nie była jej przeciwna i „Naprawa”, obecnie gęsto zaludniająca Ozon.

ODŚWIEŻENIE PRZED „OZONEM”

Gdy koncepcja odświeżenia Sejmu przez wpuszczenie opozycji, zaczęła natrafiać na trudności, wtedy zwolennicy Sejmu monopartyjnego zaczęli podnosić głowę. Uważali, że dla odświeżenia Sejmu nie potrzeba wprowadzać do niego opozycji, wystarczy napędzić go Ozonem.

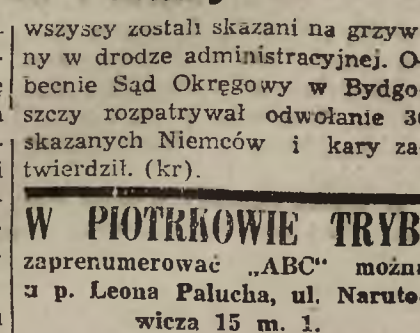
„Ozon” bowiem, gdy natrafił na taką gratkę, że mógł bez trudu wygrać wybory, uważał za niewskazane dzielić się zwycięstwem z ludźmi sobie wrogimi. Działając w myśl zasady, że obowiązkiem dobrego generała jest w całej pełni wyzyskać zwycięstwo, choćby nawet tylko wyborcze.

POWODZENIE LUDZI SKROMNYCH

Ozon przykładając dużą wagę do wyboru przyszłych kandydatów. Specjalnym powodzeniem cieszyli się ludzie skromni duchem i cichego serca. Kierownicy Ozonu uważali, że zasada ewangeliczna: że „błogosławieni są ubodzy duchem, albowiem ich jest królestwo niebieskie”, ma również zastosowanie i w polityce. Sito wyborcze, działało skrupulatniej niż za dawnych czasów pik. Sławka.

Wśród wzajemnych ścierań wziął górę Ozon i dlatego w dniu jutrzejszym na kolegiach wyborczych, największe szanse mają kandydaci mili Ozonowi. Przez sito wyborcze przedostaną się poza tym ci, których Ozon nie uważa za niebezpiecznych dla siebie.

Fermy czy fortece

Niemcy budują imperium kolonialne

Groźne bazy niemieckie w Afryce

Kolonie zawsze były polem działalności śmiałych zdobywców, wymarzonej terenem zarówno dla awanturników, jak prawdziwych pionierów.

Nie zajęte obszary o setkach nieraz tysięcy kilometrów zaludnione milionami pierwotnej ludności, stawały się łupem nielicznych, lecz przedsiębiorczych oddziałów.

ROMANTYZM KOLONIALNY W XIX W.

Nawet wiek XIX, wiek realizmu, dostarcza nam szereg romantycznych przedsięwzięć, podejmowanych zarówno w imieniu wielkich mocarstw, jak w imieniu własnym lub państw nieistniejących od słynnej Faszody po przez prywatne imperium belgijskiego Króla Leopolda po wyprawę Polaka Szolc - Rogozińskiego, aż się roi od romantycznych przygód — wielkich zdobyczy, intryg międzynarodowych i beznadziejnych klęsk.

Zdawałoby się, że w chwili obecnej, gdy brak terenów nie zajętych, gdy mapy podają ściśle rozgraniczenie terenów kolonialnych, karta romantycznych zdobyczy zamknięta raz na zawsze.

A jednak tak nie jest. Przed kilku laty warszawska prasa brukowa wprost zachwyciła się planami zdobycia dla Polski — Angoli, później stała się u nas modną Liberia.

PLAKAŁ I PRACOWAŁ

W tym samym czasie był ktoś, kto płakał nad utratą kolonii, a jednocześnie w tajemnicy przed całym światem, systematycznie krok za krokiem przygotowywał odbudowę imperium kolonialnego pod czujnym okiem państw kolonialnych, a nawet na ich terytorium. Jak się to działo.

Blizę nieznani władzom przedsiębiorcy holenderscy lub duńscy nagle wykupywali np. tereny zban krutowanej firmy angielskiej eksportującej powiedzmy, olej z kopy, gdzie na wybrzeżach zachodniej Afryki lub zgola na wyspach pozbawionych stałej komunikacji ze światem. Anglicy zacierali ręce, sprzedali nieudane przedsięwzięcie, nie dające się dalej prowadzić z powodu zbyt wysokich kosztów eksploatacji, transportu, lub też z powodu braku surowca.

„NAIWNY PRZEDSIĘBIORCY”

O naiwnych przedsiębiorcach zapominali wszyscy: wślątką czyli zmarnąją kapital, zostana bez pieniędzy, lecz zdobędą doświadczenie.

Nikomu nieznana firma zwykle jednak ujawniała nadzwyczajną przedsiębiorczość i roz-

rzutność inwestycyjną, lubując się w budowach „fundamentalnych”, okręty przywoziły mało maszyn, ale zato sporo... cementu. Przedsiębiorstwa takie w stosunku do odwiedzających wyspę okrętów okazywały nadzwyczajną gościnność — pobudowano falochrony, mola, budynki za fabryczne coraz więcej upodabniały się do betonowych schronów linii Maginota, a wśród pracowników i kolonistów dziwnym zbiegiem okoliczności zaczęli przeważać... oficerowie artylerii, lotnictwa i marynarki niemieckiej.

DALEKO, A JEDNAK BLISKO...

Również dziwnym zbiegiem okoliczności takie zagubione w świecie przedsiębiorstwo o tysiącach kilometrów od świata i cywilizacji, jest położone zwykle w pobliżu jakiegoś francuskiego lub angielskiego punktu komunikacyjnego Afryki zachodniej. Po niewczasie spostrzegli się pierwsi bodaj Francuzi, i stwierdzili, że w razie wybuchu wojny wystarczy Niemcom posiadanie w każdym takim przedsiębiorstwie po kilka samolotów, by z ziemi zrownać najważniejsze porty francuskie w Afryce.

Starannie przygotowane bazy dla łodzi podwodnych również sprawnie wykonują swą czynność w stosunku do okrętów, a deficytowe przedsiębiorstwa zaopatrują okręty niemieckie w dostateczną ilość materiału pędnego i smarów.

BADACZ NAUKOWY BADA „PRZEDSIĘBIORSTWA”

Alarmu narobił dopiero uczo francuski niejaki Marcel Homet, który w celach naukowych — badania antropologiczne — odbył wycieczkę wzdłuż wybrzeży zachodniej Afryki, na trasie przeszło 20.000 km. Jako bezinteresownemu uczonemu, udało mu się zwiedzić wyspy Bissagos i sфотографować pewne szczegóły niemieckiej działalności „gospodarczej”. Wyspy Bissagos znajdują się w odległości 200 km. od wiel-

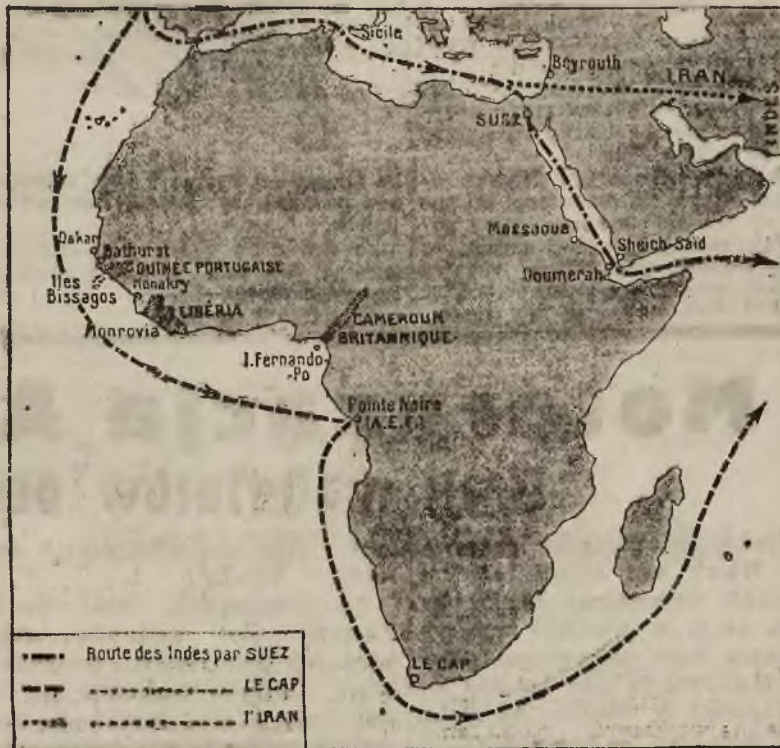
kiego portu francuskiego Dakaru, tam na małej wyspie Bubaque wybudowano 200 km. kolejki, łączącej zakłady ze wszystkimi zatokami wyspy.

Uczony francuski stwierdził, że tego rodzaju „przedsiębiorstwa” niemieckie rozrzucone są wzdłuż całej Afryki zachodniej, między innymi w Bathurst (Gambia angielska) w Gwinei portugalskiej, wzdłuż wybrzeży republiki murzyńskiej Liberii i nawet w Kamerunie brytyjskim. Okazuje się, że w Gambii angielskiej miejscowa organizacja wojskowa znajduje się faktycznie w ręku Niem-

na wodach afrykańskich, te dwa hydroplany mają pozatem do swej dyspozycji świetnie urządzone lotnisko lądowe. Bathurst nie posiada natomiast żadnej w ogóle załogi wojskowej angielskiej, czyli w razie wojny może być opanowane przez słaby nawet desant niemiecki, stąd do Dakaru, końcowego punktu francuskiego i portu węzła kolejowego, odległość nie przekracza również... 200 km.

NIE WSZYSCY BOJA SIĘ LUDOŻERCÓW

Tajemnicze rzeczy dzieją się w Liberii, władze i duchowieństwo odradzają turystom zwiedzanie

Droga przez Suez i placówki niemieckie

ców.

Luftansa założyła tu swą bazę lotów transatlantycznych, obsługiwana wyłącznie przez oficerów floty i lotnictwa, podlegających rozkazom niemieckiej komendy w Las Palmas de Canarias. Liczna załoga obsługuje 2 najnowszych typu hydroplany, umieszczone na pokładach dwóch bojowych okrętów niemieckich, utrzymywanych

kraju ze względu na groźące niebezpieczeństwo ze strony ludożerców, zresztą zwiedzanie kraju w odległości ponad czterdzieści kilometrów od wybrzeża jest w ogóle zakazane.

Nie boją się jednak ludożerców, ani nie przestrzegają zakazu Niemcy, którzy w głębi kraju coś wyeczyniają. W każdym razie musi ich być sporo, gdyż całe plemio-

na murzyńskie na wybrzeżu nauce władcy poprawnie językiem... Goethego i zdążyli już wybudować dwa lotniska, jedno w sąsiedztwie Gwinei francuskiej, drugie w sąsiedztwie Wybrzeża Kości Słoniowej.

Północna część Liberii, pomimo protestów brytyjskich, na podstawie umowy ze stycznia 1938 r. została całkowicie odstąpiona dla celów niemieckiej eksploatacji. Olbrzymie ilości broni szybkostrzelnej stale nadchodzą prawdopodobnie dla obrony... przed ludożercami. Oficjalnym celem przedsięwzięcia niemieckiego, prowadzonego przez Tow. „Holland Syndicat”, jest eksploatacja rud żelaznych, brylantów i innych darów Bożych. Prowadzi przedsięwzięcie Holender p. Muller Kohler, zależny finansowo bezpośrednio od Kruppa.

W Kamerunie brytyjskim, którym się władze angielskie mało interesowały, jest jeszcze lepiej, komenda jednego portu Tiko znajduje się w ręku Niemców, ludność niemiecka wśród kolonistów europejskich przeważa, a wszystkie większe gospodarstwa zdobici swastyka.

DROGA DO INDII ZAGROŻONA

Jeśli obok powyższych punktów wymienić wyspy Ferdynanda Po, oraz nadzieje niemieckie na zdobycie pozycji w Gwinei hiszpańskiej, to przynajmniej, że panowanie nad morzami zarówno Anglii, jak Francji, może być mocno zakwestionowane, tym bardziej, że wszystkie punkty strategiczne, zabezpieczające komunikację morską tych dwóch mocarstw na morzu Śródziemnym, są już dawno szachowane przez odpowiednio ufortyfikowane bazy włoskie.

„Przyszła wojna europejska rozegra się na wybrzeżach Afryki” — powiedział Ludendorff i zgodzić z tym oświadczeniem zmarłego wodza, rozbudowują się Niem-

cy na wybrzeżach Afryki, gdzie formalnie nie posiadają skrawka ziemi, stanowiącego ich terytorium.

Pamiętajmy, że jeśli z wielkiej wojny Francja wyszła zwycięsko, to zawiążeć to w dużym stopniu swym kolorowym wojskom afrykańskim i niewyczerpanym zapasom surowca pochodzenia kolonialnego. W razie przecięcia drogi wzdłuż zachodnich wybrzeży afrykańskich, zarówno transport ludzi, jak surowców może być uniemożliwiony, dalsze konsekwencje, to zakwestionowanie drogi do Indii, Oceanu Wielkiego i t. d.

Osiągnięcia niemieckie są do wódem, jak wiele może zdziałać przewidująca polityka mocarstwa, rozporządzającego odpowiednimi kapitałami i materiałem ludzkim, oraz umiejącą utrzymać do czasu w tajemnicy swe istotne zamiary.

GRAMY TYLKO

w kolekturach chrześcijańskich:

Z. CHLEBINSKA — „Pod Białym Słońcem”, Bracka 9.

J. CHLEWIŃSKA — Mazowiecka 14.

DZIERŻANOWSKI J. — N. Świat 64 — Freta 5 — Gniezno — Chrobrego 2.

B. O. KAMIŃSKI — Nowy Świat 55.

HINEŁOWA JADWIGA — Krak. Przedm. 73.

LANGER JULIAN — Marszałkowska 121. Dworzec Główny i Średniowieczny, Wolska 6, Targowa 46, Poznań, Mielżyńskiego 21, konto PKO 1667.

B. PIASTUSZKIEWICZ — Zgoda 3.

JADWIGA RASZEWSKA — Jasna 7.

SZYLER ANTONI — Bracka 10.

TARKOWSKI WL. — Marszałkowska 68.

WOLANSKA A. — N. Świat 19.

J. HAŁADEJOWA „Szukasz Szczęścia Wstąp na chwilę!” Centrala: Warszawa, Nowy Świat 47. Oddziały: Krak. Przedm. 87, Nowy Świat 30, Marszałkowska 86, Chłodna 68.

W POZNANIU

ODDZIAŁ „ABC”

mieści się przy ul. 27 Grudnia 2
Przyjmuje prenumeratę ogłoszenia.

„Kurier Polski” buduje kładkę

a „Robotnik” ma nadzieję na „rozsądne wyjście”

P. R. P. tęskni do zbiorowości

„Robotnik” jest „zakorkowana”, i dalej stwierdza p. Niedziałkowski:

Ordynacja wyborcza 1935 r., „zakorkowała” naszą sytuację wewnętrzną. P. Prezydent Rzeczypospolitej oczekuje — w myśl swego orzeczenia — że nowe Izby, wybrane tym razem jeszcze na podstawie ordynacji dotychczasowej, dokonają zmiany. Zobaczymy... Jeżeli dokonają, — znajdzie się rozsądne wyjście.

Czy te nadzieje na „rozsądne wyjście” nie łączą się z próbą wejścia przez kuchenne drzwi zawadówek do Sejmu.

KŁADKA „KURIERA POLSKIEGO”

„Kurier Polski” jeszcze w ostatniej chwili ma nadzieję, że jednak „czynnik odpowiedzialny” wysuną przyjemnych „Kurierów” kandydatów. To też najpierw delikatnie podkreśla zasięg i wielopierwotność.

Zrozumiał to doskonale kierownik naszej nawy gospodarczej, który wyjdzie z błędnego koła wielkich potrzeb i nikłych możliwości widział w rzuceniu mostu między rządzący i rządzeniymi; między państwem i społeczeństwem, a następnie stwierdza „Kurier P.”, że p. inż. Kwiatkowski mógł by zbudować kładkę:

Kładkę taką stworzyłoby przyłączenie do parlamentu ludzi, których fachowość w połączeniu z niezależnością poglądów i ocen, dałaby polityce gospodarczej państwa oparcie w opinii społecznej. Teraz już zgromadzenia okręgowe wiedzą, jakich kandydatów wysuwać.

TESKNOTA DO ZBIOROWOŚCI

W „Kurierze Porannym” p. R. P. jak zwykle rzuca patetyczne wezwanie:

Jeżeli chcemy, by państwo było aktywne, by sprostało w wielkim wysiłku, który trwa między narodami, musimy sami w codziennym życiu wykazywać aktywizm i postawę ofensywną oraz naszą łączność z życiem zbiorowym. Rozumiemy doskonale, że kto jak kto ale właśnie p. R. P. musi mieć serdeczną tęsknotę do życia zbiorowego. Samotność jest taka męcząca.

SPECJALNOŚĆ SANACJI

„Gazeta Polska” wpadła już w ton kampanii wyborczej i przytacza mowę p. Miedzińskiego, który tak głosi:

I czy są wybory czy ich nie ma mówić będziemy to samo, bo dema-

gogia nie jest naszą specjalnością; przeciwnie jest w życiu polskim jednym z wrógów, któremu wydajemy walkę.

A więc walka z „szynką wyborczą” minęły już dobre czasy BBWR.

DZIEŃ W POLITYCE

STAN ZDROWIA J. E. KS. KARDYNAŁA KAKOWSKIEGO

Jak się dowiadujemy w stanie zdrowia J. Em. ks. kard. Kakowskiego nastąpiła znaczna poprawa. Według zapewnień lekarzy bezpośrednie niebezpieczeństwo nie zagraża już życiu Dostojnego Chorożego, jakkolwiek nie można lekceważyć ewentualności pewnych pogrypych komplikacji.

ORDER ORLA BIAŁEGO DLA MIN. BECKA

„Monitor Polski” z dn. 11 bm. zamieszcza zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 października 1938 r. o nadaniu orderu Orła Białego Józefowi Beckowi, ministrowi spraw zagranicznych za wybitne zasługi dla państwa.

PROFESOROWIE WYŻSZYCH UCZELNI KANDYDUJĄ

Jak słychać, na jutrzejszych zebraniach okręgowych zgromadzeń wyborczych mają być wysunięte liczne kandydatury profesorów wyższych uczelni w Warszawie i innych miastach uniwersyteckich. Mają to być ludzie, którzy dotychczas nie brali czynnego udziału w życiu politycznym.

CZYBY ODRODZENIE WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH?

„Czas” podaje: Wobec znanego stosunku opozycji do wyborów parlamentarnych, z tym większym zainteresowaniem oczekują koła polityczne wyborów samorządowych, które będą rzeczywiście próbą sił poszczególnych ugrupowań. Trudno jednak nie wspomnieć o pewnej pogłosce, lansowanej przez koła wyrażające mniej lub więcej wiernie poglądy t. zw. Stronnictwa Demokrat-

cznego. Wg. tej pogłoski istnieje jakoby projekt odroczenia wyborów samorządowych. Nie byłoby jedynie odroczone wybory do samorządów Warszawy, Łodzi i Poznania, t. j. w miastach, mających zarządy komisaryczne. W całej zaś reszcie kraju wybory samorządowe miałyby być przeprowadzone w pierwszej połowie 1940 roku. PO KONGRESIE STR. LUDOWEGO

W czasie rozmów kuluarowych na kongresie Str. Lud. ujawniły się pewne różnice poglądów między zwolennikami linii politycznej p. Rataja a linią polityczną W. Witosa. Tym się podobno tłumaczy sprawę postawienia wniosku o votum zaufania dla p. Rataja.

ZNOWU WYKLUCZENIE ZE STR. LUD.

Wyrazem pogłębiających się tarć w Str. Lud. jest fakt wykluczenia z szeregu Stronnictwa Tomasza Wójcika i inż. Warzkowicza. Obaj wymienieni byli członkami działaczkami ludowymi na terenie pow. rzeszowskiego.

ZYDZI W ZGROMADZENIACH WYBORCZYCH

We Lwowie duże wrażenie wywarł fakt powołania listem p. wojewody 3 delegatów Zg. Zaw. Żyd. Urzęd. Prywatnych do zgromadzenia okręgu wyborczego nr. 70. Podkreślić należy, że w okręgu tym wchodzi do kolegium wyborczego wogóle tylko 10 przedstawicieli pracowników umysłowych.

SANOJCA NA WIDOWNI

Znany ze swych wystąpień w Sejmie, b. poseł BBWR, b. burmistrz Kołomyi, Sanojca ma kandydować przy obecnych wyborach w Strypu.

Bądźmy dobrej myśli

W całej Ameryce, jak długa i szeroka, widzi się na każdym kroku wezwanie do publiczności: „Keep smiling!”, co znaczy: „Uśmiechnij się!” W biurze, w fabryce, w sklepie, w wagonie, autobusie w barze, czy drogach — wszędzie widnieją plakaty z napisem: „Uśmiechnij się!”

W gigantycznej kuźni pracy, tempa i pośpiechu, jaką są Stany Zjednoczone, w kraju, gdzie czas to naprawdę pieniądź, a pogoń za dolarem jest treścią dnia, w takim kraju wezwania „Uśmiechnij się!” ma znaczenie wskazówki życiowej, nie jest tylko przypomnieniem o obowiązku uprzejmości sprzedawcy wobec klienta. Ten kto to wymyślił, ci, którzy ów typowy amerykański „slogan” spopularyzowali, podnieśli go do wysokości nakazu moralnego — wiedzieli dobrze, co czynią, znali swój kraj i swoje społeczeństwo. Stany Zjednoczone są ojczyzną optymistów, ludzi o niewzruszonej wierze w powodzenie, które jest uwiecznieniem wyteżonej pracy.

Kryzys wziął swój początek w Ameryce i tam się też najwcześniej skończył. Przełamanie kryzysu, powrót do lepszych czasów zawiązuje Amerykanie różnym czynnikiem, ale w największym może stopniu nie-spożytemu optymizmowi. Jak prawdziwie opinia znakomitych wodzów, że o zwycięstwie decyduje ostateczność „moralnej” armii, tak samo prawdziwa jest i to, że o wyjściu kraju z ciężkiej sytuacji decyduje „moralne” obywateli, społeczeństwa, narodu.

Nie przejmować się niepowodzeniem, nie ulegać depresji, nie opuszczać rąk — to są najważniejsze atrybuty w walce o powodzenie.

Takie właśnie, a nie inne znaczenie ma amerykański nakaz: — „Uśmiechnij się!” Bo kto ma dobry humor, kto umie się zdobyć na uśmiech w walce o byt, ten ma o sto szans więcej od człowieka słabego ducha, niedowiaraka, zgorzkniałego pesymisty.

Amerykańskie „Uśmiechnij się!” zasługuje na jaknajwiększe rozpowszechnienie u nas w najszerszych sferach społeczeństwa. Dobry przykład w tym kierunku mogą i powinni dać ci, którzy swą wytrwałość i wiarę w powodzenie zawdzięczają dobrej sytuacji materialnej, spokój i piękne widoki na przyszłość. Do takich należą przede wszystkim ludzie, którzy wygrali większe lub mniejsze sumy na Loterii Klasowej.

Za ich przykładem powinni pójść i ci maruderzy, którzy ograniczają się tylko do narzekania na ciężkie czasy, na brak szczęścia i niepowodzenia. Jeśli wczoraj wygrał Iks, to Ygrek ma te same szanse wygrania jutro lub pojutrze.

Zamiast żrzędzić, martwić się bezpodnie, odbierać humor sobie i innym, najlepiej jest pójść za przykładem jankesów, rozjaśnić twarz i duży nadzieję. Kto tak postąpi, znajdzie się na pewnej drodze do powodzenia, przełamie „złą passę”. Uśmiechnij się do Fortuny, a ona odpowie ci tym samym. —

31 bojowców ukraińskich skazanych na więzienie

LWÓW, 11. 10. Przed sądem okręgowym stanęło 34-ch bojowców, oskarżonych o prowadzenie agtacji i popełnienie szeregu sabotaży w okolicach Kulikowa.

Sąd skazał Wasila Kowalszyna

na dożywotnie więzienie, 3-ch oskarżonych skazano na karę od 8 do 12-tu lat więzienia, resztę na karę od 3-ch do 6-ciu lat. Trzech oskarżonych uniewinniono.

Z tajników hinduskiego fanatyzmu

Tam, gdzie moc Anglii nie sięga

Anglicy posiadają silną władzę w Indiach. Nie tylko umiejętną administracją, lecz i t. zw. „ekspedycjami karnymi” na zbuntowanych potrafili wzbudzić respekt dla siebie. Są jednak momenty, w których wpływ ich nie istnieje, kiedy dzieją się rzeczy nie mniej przerażające jak tysiące lat temu, — są to chwile ekstazy religijnej sfanatyzowanych Hindusów.

Jeden z francuskich tygodników

nas. Czyżby to doprawdy był mój serdeczny przyjaciel John Besnard i jego żona Dżalina, Hinduska. Piękna, tajemnicza Dżalina, która drżała przed zemstą straszliwego Sziwy, za to, że posłubiła niewiernego i z miłości do ukochanego, dopuściła się świętokradztwa, wprowadzając go do świątyni. Za chwilę i oni zobaczą mnie. Pozdrowiliśmy się na odległość. W uśmiechniętej twarzy Dżaliny nie by-

ło okropniejszy niż inne. Potwórny Sziwa, siedzący na słońcu zdawał się zionąć przekleństwami. Jego twarz i błyszczące oczy, wydały mi się upostaciowaną nienawiścią. Wóz posuwał się z wolna ale stale, jak jakieś nieublagane, a nieuniknione zrzęczenie losu.

Obejrzałem się za Johnem i Dżaliną. Wszak ona zemsta tego boga tak lekkała się kiedyś. Byli niedaleko. I oni zostali zepchnięci ku drodze wozów. W twarzy Dżaliny malował się dawny lęk, tak dobrze mi znany. I wtedy stało się to potworne szaleństwo.

ZEMSTA SZIWY

Z gromady Hindusów poprzędających wóz Sziwy, wysunął się stary żebrak i wydał dzięki okrzyk, który w jednej chwili uspokoił masę. Żebrak ten zatrzymał się przed Dżaliną i wskazując ją zwrócił się do tłumu:

— Wierni wyznawcy boga Sziwy, widzicie tę kobietę? Nieczysta odważyła się przyjąć bezceścić święto.

— Co uczyniła? — Wrzask podobny do wycia, zakotłował tłumem.

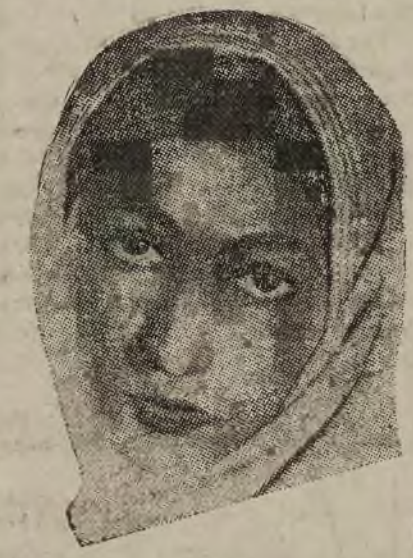
— Kocha niewiernego, który je mięso krowy i świętokradzko wprowadził go do świątyni Sziwy.

— Świętokradzko! — Śmierć jej! — Złowroga rozpętana moc, zwróciła się ku małej kobiecie, która przez tyle lat żyła w lęku.

John gdy tylko ujrzał żebraka, usiłował przebiec się przez tłum z Dżaliną do stojącej niedaleko grupy policji angielskiej. Policjanci widząc, że dzieje się coś niezwykłego, również torowali sobie drogę przez tłum bijąc pałkami. Było to jednak bez rezulta-

tów. Tłum ludzki był nie do przebycia. Besnard podwoił wysiłki, lecz co udało mu się wytworzyć najmniejszą wolną przestrzeń, zamykała się ona za chwilę.

Dżalina stała bez ruchu. Od tylu lat przezuwając tę chwilę uważała pewnie, że to co się stanie, jest nieuniknione. Nie broniła się też, gdy porwały ją ramiona fanatyków i ułnioskli w górę. Oczy miała zwrócone

ku straszliwej figurze Sziwy, którego wóz posuwał się powoli, lecz nieustannie.

Za chwilę na białej sukni Dżaliny rzuconej pod koła wozu, wykwitły czerwone plamy.

Wóz toczył się dalej.

Z Filharmonii

Otwarcie sezonu

W ubiegłą sobotę odbył się I-szy wielki koncert symfoniczny, którym Filharmonia Warszawska zainaugurowała swój sezon koncertowy. Orkiestra pod dyrykcją Waleriana Biedrjewa wykonała I symfonię Beethovena „Odwieczne pieśni” Karłowicza oraz „Chmiele” Wiechowicza. Solistą wieczoru był dobrze znany i ceniony przez publiczność warszawską, wybitnie indywidualny pianista Egon Petri, który ze spokojem i perfekcją techniczną odegrał z towarzyszeniem orkiestry koncert fortepianowy B-dur Brahmsa. Na usilne żądania licznie zgromadzonych słuchaczy, znakomity artysta dorzucił na bis — Polonez As-dur Chopina oraz transkrypcję Liszta (Wagner i Schubert).

Wobec dużych strat jakie daje rok roczne prowadzenie sezonów koncertowych, (od 50 do 60 tysięcy rocznie) tym większą jest zasługa Zarządu Sp. Akc. Filharmonii Warszawskiej, iż zgodziła się zorganizować nowy sezon, nie licząc znikąd na żadną pomoc — dając w ten sposób możliwość jako takiego utrzymania się zespołowi orkiestrowemu. A zespół naszych dzielnych Filharmonistów, jeden z najlepszych w Europie, dowiódł na ostatnim koncercie raz jeszcze, że pomimo wiszących groźnych chmur nad jego przyszłością, żadna siła nie zdoła zachwiać jego spokoju i opowania na estradzie, jego poświęce-

nia się sztuce muzycznej (a rodzinnej w szczególności); sztuce, której składają w ofierze całe swoje jestestwo. Od szeregu lat słyszy się o niedomaganach finansowych Filharmonii i że jej podstawy najistotniejszego bytu są zagrożone; lecz nikt nie chce zainteresować się losami instytucji, stanowiącej chlubę sztuki muzycznej w Polsce. Orkiestra jako zespół muzyczny zajęła w ostatnich 38-miu latach stanowisko, można powiedzieć bez przesady — jedyne, gdyż stała się odbiciem sztuki narodowej. W tym leży jej wyjątkowe znaczenie i zasługa.

W orkiestrze tej kształcili swoje talenty twórcze tacy polscy kompozytorowie jak: Rytel, Morawski, Szymanowski, Karłowicz, Noskowski, Stankowski, Melcer, Młynarski, Niewiadomski, Różycki, Szopski, Opieński, Joteyko, Maliszewski, Kazuro, i młodsza generacja muzyków w osobach: Sikorskiego, Woytowicza i innych.

W tej to kuźni artystycznej studiowano, przerabiano, korygowano ich dzieła, propagując w ten sposób dorobek narodowej sztuki muzycznej. W tym leży zasługa orkiestry i o tym należy nie zapominać. Dobrze też się stało, że na inauguracyjnym koncercie stawili się licznie nie tylko stali bywalcy Filharmonii, ale i ci wszyscy, których utwory muzyczne w ubiegłym sezonie grywano na koncertach symfonicznych. Stawili się również kapelmistrzowie, (zwłaszcza młodzi soliści, którzy przewinęli się przez estradę Filharmonii, a których orkiestra, jak ta matka, zawsze życzyliwie i mile przyjmowała, służąc chętnie swymi radami i wskazówkami, po święcąc dla nich swą wiedzę, artystyczną i ciężką pracę na próbach i koncertach, przyczyniając się niejednokrotnie dla ich rozgłosu i sławy.

Wszyscy ci ludzie, pamiętający jak wiele mają do zawdzięczenia tej orkiestrze, powinni dolożyć wszelkich sił i starań, by w miarę możliwości wpłynąć na miarodajne czynniki i społeczeństwo, by przyszło ono z wydatną pomocą ludziom pracy — tym szarym artystom, zasłużonym w podniesieniu i utrzymaniu kultury muzycznej w Polsce.

Bolesław Lewandowski

Wojna, której nie było kosztowała 60 miliardów franków

Prasa paryska podaje zestawienie sum, jakie wydały państwa europejskie na mobilizację i udoskonalenie swych fortyfikacji w okresie 3 krytycznych tygodni. Według tych obliczeń, Europa wydała na ten cel około 60 miliardów franków.

Na pierwszym miejscu stoi Anglia, która wydać miała na mobilizację floty 12 miliardów, na organizację obrony terytorialnej 5 miliardów i na rozzanie maszek antygazowych 5 miliardów. Następnie idą Niemcy z 19 miliardami, przeznaczonymi na wydatki

nadzwyczajne, Francja z 10 miliardami, Włochy wydały 2 miliardy, podobnie jak i Holandia, Belgia półtora miliarda i Czechosłowacja 1 miliard.

Po nowe rekordy na motorówce

Słynny rekordzista sportów motorowych, Anglik sir Malcolm Campbell, który niedawno pobili na jednym z jezior szwajcarskich rekord świata w jeź-

dzie na motorówce, osiągając szybkość ponad 210 km./godz., zamierza zaatakować swój własny rekord w roku przyszłym. Dalsze próby miałyby się odbyć w ciągu lipca i sierpnia podczas narodowej wystawy szwajcarskiej w Zurychu.

Motoryzacja Abisynii Brak materiałów pędnych

Prawie od początku panowania Włoch nad całym terenem Abisynii prowadzona jest wytyczona akcja w kierunku zmoty zowania tego olbrzymiego kraju.

Motoryzacja jest bowiem koniecznością ze względu na słabą sieć kolejową, a mianowicie z Addis - Abbeby do granicy na długości 693 km., z Massauy do Agordat i z Mogadiscio do Ducca degli Abbruzzi. W chwili obecnej na terenie Abisynii znajduje się około 25.000 samochodów, z czego 15.000 — w dobrym stanie. Celem usprawnienia transportu osobowego i towarowego, powstało z inicjatywy władz włoskich towarzystwo transportowe C. I. T. A. O. (Comp. Ital. Transporti Africa Orientale). Jak do tąd jednak, nie doszło jeszcze do uruchomienia tego etatystycznego przedsiębiorstwa.

O dość znacznym już natężeniu ruchu na głównych drogach abisyńskich świadczy fakt, iż w okresie od 15 września r. ub. do 1 lipca b. r. zanotowano około 58.000 samochodów wyjeżdżają-

cych i tyleż przyjeżdżających do Addis - Abbeby.

Na przeszkodzie motoryzacji Abisynii stoi całkowity brak własnych materiałów pędnych, które chwilowo importuje się w 100 proc. Własne możliwości A-

bisynii w tej dziedzinie ograniczają się do zastosoowania mieszanek alkoholowych. Pewne możliwości zapowiada również przebudowa części taboru mechanicznego w celu zastosoowania napędu z gazu drzewnego.

OSTRYGI dla smakoszy

BLINY z łososiem SZASZŁYKI oryginalne

W WINIARNI KAUKASKIEJ Jasna 5

Revia Artystyczna — DANCING Od godz. 7 wiecz. KOLACJE KLUBOWE

DOROTHY BLACK

PRZYGODA

Powieść

Przekład autoryzowany z angielskiego

— Boże! — przeraziła się Sue. — Już druga!

Przebiegła się do garderoby przez tłum dziewcząt, wysypujących się w przeciwnym kierunku. Sue rozczesywała gwałtownymi szarpnięciami swe gęste, proste włosy. — Pan Lippington nie lubi potarganych głów. Wyczyściła pośpiesznie sukienkę. Pan Lippington nie znosił okrucich na sukienkach.

Buzia zaróżowiła się od zimnego powietrza, bardzo mocno błyszcząły oczy o barwie i głębi sadzawek leśnych. Włosy od przodu miały kilka oryginalnych pasem jasnych zupełnie jakby kto przesunął po nich pędzelkiem, umocznym w złotej farbie. Lśniły jak pierś plaka.

Przeraził ją dzwonek nagle zamilkł. W kilka chwil później Sue, wbiegając w oszklone drzwi sklepu, wpadła na pana Lippingtona. Czekał.

Naturalnie!

— Znow się pani spóźniła. Ha! znow się pani spóźniła! — Zanotował coś ołówkiem na papierach, które trzymał w ręku. — Mam na panią oko, panno Susan

Sue — odpowiedziała słabym głosem:

— Tak, proszę pana.

Nie innego nie przyszło jej do głowy. Pan Lippington

zmierzył ją chmurnym spojrzeniem, a następnie spojrzał na zegarek. Stale patrząc na godzinę w celu przyłapania spóźniających się, sam się upodobał do zegara. Gdy się zwracał do personelu, nastawiał twarz na pięć minut po wpół do piątej. Ale niech podszedł klient z zapytaniem, wskazówki przesunęły się nagle: na za dziesięć drugą!

Pan Lippington byłby może powiedział coś więcej, gdyby nie niespodziewana przeszkoda. Przez wahadłowe drzwi wszedł gość, „któremu się śpieszy”. Idąc szybkim krokiem, potrącił silnie pana Lippingtona i przeprosił go z roztargnieniem, chciał pędzić dalej. Pan Lippington zatrzymał go uprzejmie, — gdyż klient jest zawsze w porządku — stereotypowym pytaniem:

— Czym mogę służyć szanownemu panu?

— Papierosy — odrzucił krótko śpieszący się. Sue, nie wiadomo dlaczego, odniosła wrażenie, że ten pan wcale nie przyszedł po papierosy, tylko chciał się odczepić od pana Lippingtona.

— Skręci pan w prawo... potem w lewo i p r o s t o! — zagrzmiał pan Lippington z majestatycznym zamachem ręki. Sue korzystając ze sposobnej chwili umknęła, ale przystanąła za zakrętem, ciekawa, w jakim kierunku uda się pędziwiat.

Przecucie jej nie omyliło. Nie zastosował się do marszrutu pana Lippingtona. Kręcił się po sklepie bez celu, a w końcu przystanął przy sztucznych kwiatach za olbrzymim bukietem i patrzył przez liście, jak gdyby kogoś wypatrywał. Ponieważ wtedy szło się do działu futrzanego, Sue postępowała za nim, nie spuszczać go z oczu. Był to niski mężczyzna o gęstych ciemnych włosach, piwnych oczach i nerwowych ruchach. Głowę trzymał wysoko. Miał wyraz twarzy człowieka, „ważnego”. Sue poznała instynktownie,

że to ktoś z daleko lepszej sfery od kierowników działów i subiektów, wśród których pływało jej życie. Ktoś z wielkiego świata, zza oszklonych drzwi wahadłowych firmy „Witherington & Ska z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Od kwiatów gość przeszedł do paciorków, a następnie do bijou fixé ciągle z tą niespokojną miną. Bawiąc się apetycznym naszyjnikiem, który wyglądał jakby był zrobiony z karmelków, toffi, rozglądał się nerwowo. Jego piwne oczy obiegały dział z wyrazem takiej troski, że Sue również popatrzyła naokoło.

Ale zobaczyła tylko zgrzybiałą staruszkę, która idąc wolno, podierała się laską z gumowym końcem, i mamusię odciągającą małego synka od zabawek. Malce siedł niechętnie niby oporny statek holowany pod prąd.

Potem Sue straciła gościa z oczu. Może dobrze się stało, bo już i tak bardzo się spóźniła. Skierowała się do działu futrzanego, zastanawiając się nad owym gościem. Kogo czy czego szukał, bo z pewnością nie przyszedł nic kupić.

Zgrzyliwy głos rzucił jej w samo ucho:

— A, panna Branscombe! Proszę się nie śpieszyć. Proszę sobie nie zadawać trudu!

Panna Galpin już na nią czekała.

Galpinka doznała w życiu wielu niepowodzeń miłosnych, toteż oblicze jej upodobiło się do stacji węzłowej, tyle wyrzyło się na nim cierpkich linii, nie prowadzących w żadnym określonym kierunku.

— Jeżeli panienska miała b y wolną chwilę i mogła b y pomyśleć trochę o pracy zarobkowej — ciągnęła Galpinka pokaszując dystyngowanie — to warto by się zająć zamówieniem lady Norah. Drobnotka, ale możeby panienska o tym pomyślała.

(D. c. n.)

Wobec bliskiego ciagnienia I-ej klasy i wyczerpującego się zapasu losów, upraszamy Sz. Graczy, którzy zamówili swoje numery, o jaknajspieszniejszy wykup losów.

Kolektura J. Dzierżanowski
Nowy Świat 64 • Freta 5
Gniezno, — Chrobrego 2

Po sprzeczce z żoną Wypił butelkę atramentu

Obywatel poznański, Edmund Henzel, powróciwszy w nocy do domu po libacji doprowadził do ostrej sprzeczki z żoną. Sprzeczka spowodowała u niego stan takiej depresji, że postanowił pozbawić się życia. W tym celu wypił on całą butelkę... atramentu, która mu się nawinęła w czasie sprzeczki. Oczywiście lekki zabieg pożytko ratunkowego zapobiegł wszelkim następstwom „desperackiego” kroku Henzla.

Przerażające zażyczenie wydziału lekarskiego U. J. P.

Dowiadujemy się już, że wbrew wiadomościom ogłoszonym w dziennikach warszawskich, jakoby na wydział lekarski zostało przyjętych 9 proc. żydów, ilość ich jest przeszło dwukrotnie większa.

Na wywieszanej w dziekanacie liście nowoprzyjętych, obejmującej 104 nazwisk, znajdujemy 17 o brzmieniu żydowskim z imienia i nazwiska, a wielu ich zdołało się ukryć za parawanem spolszczonego nazwiska?

Na wydziale lekarskim wśród studentów Polaków panuje wielkie rozgoryczenie i oburzenie tym niesłychanym w dobie obecnej faktem, który jest łączony z nazwiskiem tegorocznego dziekana znanego żydofila prof. Grzywo-Dąbrowskiego.

Prezes Kola Medyków p. Fel-

Czy wiesz,

co to jest „Chrześcijańska Warszawa”? To jest wielki Informator, obejmujący 20.000 polskich placówek. Po szczegóły dzwoni nr. tel. 537-77

RADIO

ŚRODA
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.30 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 7.45 Gimnastyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Wesele na Kurpiach” — audycja w opracowaniu Zofii Mierzińskiej. 11.25 Kamel Saint — Saens (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja podziwna. 15.00 „Nasz Koncert” — dla dzieci i młodzieży. 15.30 Muzyka obładowa. 16.00 Wiadomości gospodarcze. 16.15 Odczyt. 16.30 Audycja słowno — muzyczna. 17.00 Odczyt. 17.15 Koncert popularny. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 „Nasz Język”. 19.00 Melodie Lehara. 20.35 Dziennik wieczorny. 21.00 Opowieść o Chopinie. 21.45 „Złoty wiek poezji”. 22.00 Muzyka kameralna. 22.50 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.05 Wiadomości z Polski.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
19.00 Melodie Lehara.
21.00 Opowieść o Chopinie w domu rodziców.
21.45 Złoty wiek poezji.

WARSZAWA II
14.00 Trio Polskiego Radia. 15.00 3 Uwertury G. Rossiniego (płyty). 15.25 Ryszard Wagner (płyty). 16.40 Wiadomości sportowe. 16.45 Pań informacja. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogadanka. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program na jutro. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 21.00 „Mroki i światła” — dialog. 21.20 Tancerze. 22.30 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Leopold Stokowski dyryguje.

STACJA KRÓTKOPALOWA:
0.05 Zapowiedź stacji. 0.35 Utwory fortepianowe Ludomira Różyckiego (płyty). 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 0.55 Co słychać w sporcie polskim. 1.00 Pieśni Stefana Malmstoma. 1.20 Opowiadania. 1.30 Utwory na altówkę. 2.00 Pogadanka. 2.10 Gra zespołu harmonistów. 2.50 Program na jutro.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA
Dewizy: Holandia 290.05, Bruksela 90.25, Helsinki 11.20, Kopenhaga 113.30, Londyn 25.35, Montreal 5.29, Nowy Jork 5.32.75, Nowy Jork (kabel) 5.32 i 7/8, Oslo 127.45, Paryż 14.20, Praga 18.28, Sztokholm 130.75, Zurych 121.25.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwestycyjna I em. 83.38, II em. 84.00; 3 proc. prem. inwestycyjna I em. 92.50, II em. 93.75; dolarówka 42.75; 4 proc. konsolidacyjna 66.50; 4 i pół proc. wewn. państw. 66.00; 5 proc. konwersyjna 69.25; 5 proc. kolejowa konwersyjna 67.50.

Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 72.50, 4 i pół proc. ziemskie seria V 64.50 — 63.75 (drobne) 65.00 — 64.75; 5 proc. Warszawy 77.50; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 74.25 — 73.75; 5 proc. Łodzi (1933 r.) 65.88; 8 proc. pożycz. szkolna 78.00.

Akcje: Bank Polski 126.00; Węgiel 36.00 — 35.50; Lipiń 89.00 — 88.50; Modrzejów 21.00; Ostrowiec 65.00; Starachowice 48.75; Żyrardów 60.00; Haberbusch 55.50.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszemica jednolitna 20.50 — 21.00; żyto 14.75 — 15.25; jęczmień 15.25 — 15.75; owies I st. 15.75 — 16.50; ryżka 16.75 — 17.25; proso 16.00 — 17.00; gryczka ożymy 43.50 — 44.00; groch polny 24.50 — 26.50; mąka pszenna gat. I 39.50 — 42.50, gat. II 30.50 — 32.50; żytnia gat. I 25.25 — 26.00, gat. II 15.00 — 15.50; żytnia razowa 19.00 — 19.50; otręby pszenne grube 11.00 — 11.50, średnie 10.25 — 10.75, mialkie 10.25 — 10.75, żytnie 8.50 — 9.00; makuchy lina 19.50 — 20.00; makuchy rzepak 12.75 — 13.25; śrut sojowy 23.25 — 23.75; siano prasowane 7.50 — 8.00, słoma prasowana 4.75 — 5.25.

„Czarne msze” i hymn ku czci szatana

Masoneria kieruje satanizmem Z za kulis wolnomularstwa angielskiego

Londyński korespondent włoskiego dziennika „L'Italia” w niezwyklej artykule „Związki tajne w Anglii” podaje sensacyjne fakty, wykazujące, że w stolicy Wielkiej Brytanii szerzy się czarna magia w kołach tamtejszej masonerii.

Należy stwierdzić — pisze w „Italii” wspomniany korespondent, że dziś w Anglii w niektórych tajnych stowarzyszeniach odprawiane są t. zw. „czarne msze” z oddawaniem czci szatanowi. Te zebrania piekielne odbywają się w specjalnych ukrytych kaplicach, przeznaczonych dla kultu satanicznego...

CZARNA MAGIA
Załamowana opinia Anglii

zwraca uwagę na rozkładowy wpływ pewnych odłamów wolnomularstwa, które uprawia poprostu satanizm. Istnieją dwie metody wciągania do tych towarzystw tajnych — pisze korespondent „Italii” Richard Fletcher. Jedną to propagandą spirytystyczną i urządzaniem seansów z wywoływaniem duchów. Przyczyną stopniowo adepci wciągani do kółek spirytystycznych w tajemniczy sposób zostają w arkana czarnej magii. A druga metoda — to propaganda różnych tajnych, mistycznych nauk Wschodu, objawionych rzekomo przez „proroków” ukrytych w Himalajach i Tybecie. To działa na wyobraźnię i znowu wciąga w mat-

nię różnych zblazowanych Europejczyków...

SATANIZM I MASONERIA

Związek satanizmu z niektórymi odłamami masonerii został już dawniej stwierdzony. Nie ulega wątpliwości — pisze ks. biskup Pelczar — że masoni w w ślad za niektórymi sektami gnostycy starają się zrehabilitować szatana jako „boga światłości” i przeciwnika „boga ciemności”, to jest Adonai lub Jehowy, czy też Boga chrześcijańskiego.

W symbolice VII stopnia (Kawaleria Różanego Krzyża) znajduje się wzmianka o szatanie, a jedna z legend masoniów wywodzi początek sekty od Kaina, który miał być synem Ewy i Eblisa, inaczej Lucyfera, czyli szatana.

PRZYBĄDZ SZATANA

Szczególnie we Francji i dawniej we Włoszech w kołach tamtejszej masonerii znajdował szatan gorących czcicieli. A słynny mason Proudhou w taki sposób zwraca się do księcia ciemności: „Chodź szatanie, przybądź!” Choć oczerniony przez księży i królów, chodź, niech cię uściskam. Dawno już znam ja ciebie i ty mnie znasz... Czyny twoje są nie zawsze dobre i piękne, ale one tylko dają rozum światu...”

WŁADZTWO SZATANA

Jozue Carducci, który w dawnej masonerii włoskiej zajmował 33 t. j. najwyższy stopień, napisał hymn ku czci szatana, jako „buntownika”, który „zwy ciężły Jehowę kapłanów”. Hymn ten odśpiewano publicznie w teatrze „Alfieri” w Turynie (r. 1882) i w teatrze „Umberto” w Rzymie (r. 1887), jako też przy odsłonięciu pomnika Garibaldiego (r. 1893).

Nadto dzienniki „Il Lucifero” (w Ankonie) i „Atee” (w Livorno) w czasach przedfaszystowskich, gdy masoneria była

potęgą we Włoszech, nazywały szatana „swoim władcą” a „Rivista della Massoneria italiana” dawała mu przydomek „Il Grande” (wielki).

Były też pochody publiczne, w których masoni nosili chorągwie czarne z wizerunkiem szatana jak np. 22 czerwca r. 1882 przy inauguracji pomnika Mazziniego, albo w r. 1889 przy odsłonięciu statuy ateusza Giordano Bruno; tak, że nawet papież Leon XIII na konsystorzu z 30 czerwca 1889 r. uznał za konieczne napiętnować wyznawców szatanizmu...

MASONERIA SIE BRONI

Opinia Anglii, poruszona do głębi rewelacjami o praktykach satanicznych w Londynie, znalazła żywy odzew w prasie. „Morning Post” podaje w związku z tym oświadczenie oficjalnych łóż angielskich, pozostających pod przewodnictwem księcia Connaught, że masoni angielscy nie mają nic wspólnego z ateizmem i czarną magią. Trudno jest dziś stwierdzić, w jakim stopniu te zastrzeżenia są zgodne z prawdą.

WALKA Z CHRYSTUSEM

Wiemy jednak — co stwierdzają sami wybitni masoni — że wszystkie organizacje masoniów mają wspólne źródło. „Masoneria wszystkich krajów i części świata tworzy jedną całość” — pisze wybitny mason August Horneffer w książce „Der Bund der Freimaurerei” s. 144.

„To prawda, że w różnych organizacjach masoniów wysuwane są różne cele — pisze dr. Friedrich Wichtl — że operuje się tam różnymi światopoglądami konfekturalnymi i różnymi metodami taktycznymi, ale nie ulega kwestii, że doktryna, która w swych najgłębszych założeniach waleczy z prawdą wiekiustą Chrystusa, musi dojść do „dekadencji”, schodząc na manowce graniczącego z patologią mistycyzmu (Weltfreimaurerei).

Sprytni oszuści Okradają rolników pomorskich

TORUŃ, 11. 10. Do rolników zgłaszają się jacyś agenci, którzy okazują im pismo Pomorskiej Izby Rolniczej nakazujące wszystkim rolnikom zakładanie plantacji winorośli. Rolnicy rzekomo zobowiązani są do kupowania od 10 do 20 sadzonek. Okaziki tego pisma składają

rolnikom oferty na dostawę winorośli w cenie 1.50 zł. za krzak i pobierają przy tym połowę należności. Jak się okazuje — pismo jest sfałszowane, gdyż podobnego nakazu Izba Rolnicza nigdy nie wydawała. Dotychczas oszuści nabrali w ten sposób ponad 40 rolników.

Nieuczciwa służąca okradła chlebobawcę

BYDGOSZCZ, 11. 10. (tel. wł.). Przed kilkoma tygodniami dokonano włamania do mieszkanka zamoznego obywatela bydgoskiego, p. Karpińskiego, skąd skradziono kilka tysięcy złotych gotówki.

Ponieważ zamki w biurku były nie naruszone, policja zaczęła podejrzewać służącą Walerię Szalkowską. W toku śledztwa Szalkowska przyznała

się, iż za namową Marty Błażejewskiej i Franciszka Matusiaka, zrobiła odesłki kluczy w wysku. Matusiak sporządził klucze, a następnie dokonał kradzieży. Obecnie „trojka” odpowiadała przed Sądem, który skazał Matusiaka na półtora roku, Błażejewską na 8 miesięcy, a Szalkowską na 7 miesięcy więzienia. (Kr.).

Pijani awanturnicy Zdemolowali wartownię policji

Bedacy w patrolu posterunkowy XVII-go komisariatu zatrzymał na Saskiej Kępie dwóch awanturujących się pijanych mężczyzn, których następnie udało mu się doprowadzić na wartownię XVII-go komisariatu przy ul. Krynicznej nr. 28. Po przybyciu na wartownię pijani awanturnicy poczęli demolować ją. Jeden z nich złamał barierę, a następnie obaj powybijali szyby i uszkodzili meble znajdujące się na wartowni. W czasie szarpania się z policjantami, jeden ude-

rzył policjanta w twarz. Ponieważ posterunkowy pełniący służbę na wartowni nie mógł dać sobie rady z pijanymi, wezwano telefonicznie pomoc z komisariatu. Wkrótce motocyklem przybyło 4-ch policjantów, przy pomocy których z trudem udało się opanować awanturników i przewieźć do XVII-go komisariatu (Grochowska), gdzie okazało się, że są to Mieczysław Steiblich, ślusarz i Wacław Byszewski, hydraulik.

Zaufanie od pierwszego wejrzenia

Żarówka jest pewnego rodzaju maszyną, która pobiera przez siebie moc elektryczną t. j. prąd przetwarzając na światło. Czy jednak maszyna pracuje ekonomicznie wskazuje nam dopiero stosunek obu wyżej wymienionych składników, t. j. zużycie prądu do wydzielonego światła, wiemy bowiem, że najoszczędniejszymi żarówkami są te, które przy pewnej określonej wydajności świetlnej mają najmniejsze zużycie prądu.

Dawniej zaznaczano na żarówkach tylko zużycie prądu w watach i kupujący nie miał innej możliwości jak wierzyć ustylnym zapewnieniom sprzedawcy.

dającego, co do wysokiej wydajności świetlnej wybranej przez siebie żarówki. Obecnie jest inaczej, gdyż wydajność świetlną, określoną ilością dekalumenów (10 lumenów = 1 Dim) umieszcza się na baloniku każdej Osramówki D; kupując zatem Osramówkę D, każdy może na pierwszy rzut oka zapoznać się nie tylko z zużyciem prądu lecz i z wydajnością świetlną i tym samym zorientować się co do ekonomiczności żarówki.

Wewnątrz matowane Osramówki D zapewniamy każdemu dobre i tanie światło.

Władomości gospodarcze

ODWOLANE JARMARKI JESIENNE
Dla zapobieżenia dalszym wypadkom gwałtownej epidemii zwierzęcej przyszytych, utrzymane zostały w mocy zarządzenia władz administracyjnych, ograniczające jarmarki na bydło w szeregu miejscowości. Doroczne jarmarki jesiennie w województwach zachodnich, zostały odwołane.

SPADEK BEZROBOCIA W POW. WADOWICKIM

W pow. wadowickim zatrudnionych jest obecnie 2.700 osób wobec 2.450 osób we wrześniu r. b. przy czym jeszcze w bież. miesiącu dostanie prace dalszych 200 bezrobotnych. W ten sposób ogólna liczba poszukujących pracy w tym powiecie wynosi 350 osób, z czego zasiłki ustawowe pobiera 60 bezrobotnych.

POŁOWY RYB MORSKICH WE WRZEŚNIU

Ogólne połowy ryb morskich we wrześniu wyniosły 2.386.820 kg. o ogólnej wartości 1.341.454 zł. Połowy miesięczne września r. b. w stosunku do sierpnia r. b. wzrosły o 881.040 kg. Połowy dalekomorskie w tym czasie wyniosły 2.636.280 kg.

KAMIENIOŁOMY W BERESTOWIE

Delegacja rady miejskiej Łwowa zwiedziła kamieniołomy miast małopolskich w Berestowcu na Wołyniu, w których Łwów posiada 40 proc. udziałów. Kamieniołomy produkują bałait na potrzeby miast, wydziałów powiatowych i przedsiębiorstw prywatnych, zaspakajając m. in. pełną zapotrzebowanie na materiały kamienne Łwowa.

WZROST POGŁOWIA SWIN W LOTWIE

Na skutek korzystnych cen płacanych obecnie rolnikom przez państwową wytwórnię bekonów przeznaczonych na eksport, wzrosło pogłowie nierogacizny z 644.400 sztuk w r. 1936 na 813.248 sztuk obecnie, przy czym obserwuje się dalszy stały wzrost pogłowia.

PRODUKCJA ZŁOTA W KANADZIE

Produkcja złota w Kanadzie osiągnęła rekordowe wyniki i wyniosła w 1937 r. 4.096.213 uncji czystego złota.

PRODUKCJA ZŁOTA W KOPALNIACH TRANSWAALU

Produkcja złota w kopalniach Transwaalu w wrześniu r. b. wyniosła 1.035.181 uncji czystego złota, czyli o 12.208 uncji mniej niż w sierpniu. Liczba tubylców, zatrudnionych w kopalniach złota z końcem września wyniosła 334.810 osób.

ABC sportowe

Po sezonie lekkoatletycznym

Tabela punktacyjna mistrzostw Polski

Rozegrany w niedzielę w Poznaniu bieg maratoński zakończył tegoroczna serię punktowanych imprez lekkoatletycznych. W punktacji za sezon 1938 roku tytuł najlepszego klubu lekkoatletycznego w Polsce zdobyły Orleńskie z Deblina, sumując 143 pkt.

W tabeli dalsze miejsca zajmują: 2) Warszawianka 137 pkt., 3) Polonia 110 pkt., 4) AZS Poznań 96 pkt., 5) AZS Warszawa 80 pkt., 6) Cracovia 66 pkt., 7) Syrena 62 pkt., 8) Pogon Katowice 36 pkt., 9) AZS Łwów 31 pkt., 10) Strzelec Katowice 28 pkt., 11) Sparta Białystok.

Po dwóch latach punktacji prowa-

dzi Warszawianka 375 pkt., 2) AZS Poznań 230 pkt., 3) Polonia 213 pkt., 4) AZS Warszawa 146 pkt., 5) Orleńskie 143 pkt., 6) Cracovia 133 pkt., 7) Pogon Łwów 80 pkt., 8) Syrena 75 pkt., 9) AZS Łwów 63 pkt., 10) Pogon Katowice 62 pkt., 11) Sparta Białystok 52 pkt.

W punktacji kobiecej po dwóch latach na pierwszym miejscu jest Warszawianka 266 pkt., 2) Sokół Grudziądz 190 pkt., 3) Stadion 156 pkt., 4) Pomorzanka 105 pkt., 5) AZS Poznań 76 pkt., 6) Boruta 54 pkt., 7) Strzelec Katowice 41 pkt., 8) Polonia 38 pkt., 9) Hasmonia Łwów 35 punktów.

1500 metrów w 4:01 min.? na mistrzostwach szkolnych Wilna

Przez dwa dni odbywały się w Wilnie zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo szkół średnich Wilna. Startowało około 100 zawodników. Wyniki na ogół zadawalające, świadczą o polepszającym się poziomie lekkoatletyki wśród młodzieży szkolnej.

Wyniki: kula — Rakowski (Troki) 11,64 mtr., tyczka — Nowicki (Wilno) 290 cm., granat — Molczanowicz (gimn. Mickiewicza) 69,65 mtr., dysk — Olczuk (Państw. Szk. Techn.) 34,92 mtr., wżwóz — Woloniewicz (P. S. T.) 160 cm., oraz Nestorowicz i Federowicz (gimn. kupieckie) po 160 cm., 100 mtr. — Brzeziński (gimn. Mickiewicza) 11,3 sek., 1500

mtr. — Staszkievicz (gimn. kupieckie) 4:01 min., 4x100 mtr. — Państwowa Szkoła Techniczna 47,3 sek.

W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajęła Szkoła Techniczna 74,5 pkt., przed gimnazjum Mickiewicza 54,5 pkt. i gimnazjum Zygmunta Augusta.

O ile wynik Staszkiewicza został dobrze zmierzony, to jest to czwarty z kolei wynik na tym dystansie w Polsce w tym sezonie. Warto to sprawdzić i jeżeli okaże się prawdą, to należy zaopiekować się Staszkieviczem, który byłby największą bodaj „rewelacją” lekkiej atletyki.

Nowy rekord Węglarczyka

W Chorzowie odbyła się oficjalna próba pobicia rekordu Polski w rzucie młotem przez Węglarczyka. Próba powiodła się i Węglarczyk uzyskał nowy rekord Polski wynikiem 50,48 mtr., przy czym cztery rzuty miały ponad 50 mtr. Zaznaczyć należy, że Węglarczyk na jednym z treningów w ub. tygodniu uzyskał już wynik 51,50 mtr.

Tabela bokserskich mistrzostw Warszawy

Po niedzielnych meczach bokserskich o drużynowe mistrzostwo Warszawy klasa A, tabela rozgrywek przedstawia się obecnie następująco: 1) Polonia 2 gry, 4:0 pkt. 2) Okęcie 2 gry, 3:1 pkt. 3) Makabi 2 gry, 2:2 pkt. 4) CWS 2 gry, 2:2 pkt. 5) Chochowice 2 gry, 1:3 pkt. 6) PZL 2 gry, 0:4 pkt.

Wśród bicia dzwonów i gwizdu syren

Armia polska wkracza do Karwiny

Niebýwały entuzjazm mieszkańców

CIESZYN, 10. 10. Wojska polskie zajęły dziś przewidziane w planie obszary powiatu frysztackiego z Karwiną, Orlową, polską i niemiecką Lutynią i innymi miejscowościami.

Wszystkie domy w miastach i osiedlach zostały bogato udekorowane polskimi sztandarami narodowymi i wszędzie miejscowa ludność tłumnie wyległa na ulice, obrzucając wkraczające wojsko kwiatami i wznosząc okrzyki na cześć Polski.

Pociągi do Karwiny już kursują

CIESZYN, 10. 10. Na pół godziny przed wkroczeniem wojsk polskich do Karwiny przybył na dworzec kolejowy w Karwinie pierwszy pociąg polski towarowy z Cieszyna. Na dworcu w Karwinie pociąg został przejęty przez obsługę kolejową, złożoną z Polaków, byłych pracowników kolei czechosłowackich, którzy jeszcze wystąpili w mundurach czeskich. Po południu przybył pierwszy pociąg osobowy z Cieszyna. Pociąg odłód kursują według zawczasu opracowanego rozkładu jazdy.

Niezwykła sprawność i szybkość, z jaką uruchomiono pociągi na Zaolziu, wywołuje ogólny podziw.

Karwina szaleje

KARWINA, 10. 10. „Polska Karwina” — taki napis widniał na bramie triumfalnej ustawionej w pobliżu domu katolickich robotników „Praca” w Karwinie. „Polska Karwina” — stwierdzenie faktu zaprzeczanego przez lat 20 — i wyraz uczuć, jakimi Karwina chciała przyjąć wojsko polskie.

Karwina szalała z radości. Przez 20 ostatnich lat dławiona i gnębiona polską wybuchła tak żywiołowo, jak tylko może wybuchnąć uczucie, któremu w ciągu długich lat nie dawano ujścia.

Od dłuższego czasu przygotowywany plan wkroczenia wojsk polskich do Karwiny przewidywał wymarsz kolumn z linii demarkacyjnej o godz. 10 przed południem. Jeszcze o godz. 9.30 ostatnie oddziały czeskie w pośpiechu opuszczaly bogato przystrojone miasto.

Tysięczne tłumy

Tysięczne tłumy ludności od wczesnych godzin rannych w radosnym nastroju zbierały się wzdłuż kilkukilometrowej trasy

przemarszu armii polskiej. Wszelka praca w kopalniach i fabrykach okręgu karwińskiego ustała. Na granicy miasta piękna brama tryumfalna, u góry transparent „Witamy drogiego rodaka”.

Przy bramie ustawili się oddziały górników w charakterystycznych strojach z własną orkiestrą, Sokoli, harcerstwo, straż pożarna oraz liczne oddziały młodzieży szkolnej z kwiatami. Tu przedstawiciel miasta powitał po raz pierwszy wkraczające wojsko.

3-kilometrowy szpaler

Od granicy miasta do domu związku katolickich robotników „Praca”, na przeciw którego ustawiono trybunę honorową na przestrzni z górą 3 kilometrów stał nieprzerwany szpaler ludności oraz młodzieży szkolnej.

Boisko polskiego klubu sportowego „Polonia” w Karwinie, przybrane flagami narodowymi. Zwrocony ku szosie olbrzymi napis głosi: „Wyzwolony sport polski święci powrót ziemi piastowskiej do Macierzy”.

Cała Karwina na ulicach

Nikt z mieszkańców Karwiny nie pozostał tego dnia w domu. Każdy z ręką ma olbrzymi bukiet kwiatów, dzieci zaś chorągiewki. W zwartym tłumie stoją obok siebie inteligent polski, który wytrwał na miejscu, i zahartowany w ciężkiej pracy górnik i robotnik, kilkuletnie dzieci obok 88-letniej Teresy Onderek, matki kilkorga dzieci, która wychowała ich na dzielnych obywateli Rzeczypospolitej.

Blą dzwony

O godz. 10 rozległ się ze wszystkich kopalń i fabryk gwizd syren. We wszystkich kościołach uderzo-

no w dzwony. Był to znak, że wojska polskie przekraczają odległą o 3 km. od trybuny honorowej granicę miasta.

Wkrótce przejechali przez miasto pierwsze patrole cyklistów i lekkich czołgów obrzucone kwiatami.

O godz. 10.45 tłum zafalował. To ukazał się samochód gen. Bortnowskiego. W otoczeniu generałów Abrahama i Malinowskiego. Dowódca samodzielnej grupy operacyjnej „Śląsk” gen. Bortnowski wstępuje na trybunę, towarzyszy mu minister opieki społecznej Kościółkowski, wicewojewoda Malhomme, starosta frysztacki dr. Wolf, starosta cieszyński Plackowski oraz sztab oficerów.

Pierwszy w imieniu miasta powitał gen. Bortnowskiego komisarz burmistrz Karwiny Kobiela, który przypomniał, że już w roku 1918 Karwina zadeklarowała swą niezomną wolę należenia do państwa polskiego.

Z kolei podszedł do generała posiwały w pracy narodowej b. burmistrz Karwiny Olszak. W imieniu duchowieństwa złożył hołd armii polskiej ks. prałat Weissman.

Na przemówienia odpowiedział gen. Bortnowski, poczym rozpoczęła się defilada.

Na maszerujących twardym krokiem żołnierzy posypał się deszcz kwiatów. Potężny okrzyk „Wojsko polskie niech żyje” wyrwał się ze wszystkich piersi i brzmiał odłód wzdłuż szpalerów niemal bez przerwy aż do końca defilady.

Pod rytm „Warszawianki”

Kompania za kompanią, bata-

lion z batalionem, pułk za pułkiem — wbił rytym, grany przez orkiestrę w takt melodii „Warszawianki”.

Zebrana publiczność podchwyciła refren z pieśni z r. 1831 „Hej, kto Polak na bagnety”, który stał się jakby hymnem bojowym Śląska Zaolzańskiego.

Widok okrytych chwałą sztandarów bojowych wyciskał z oczu do głębi wzruszonej ludności ły szczęścia i radości.

Maszerują powstańcy

Lecz oto idą jakieś nowe oddziały. Ubrania cywilne, ładownice u pasa, karabiny w dłoniach. Na lewym rękawie niebieska opaska. 15-letni, z wyglądu uczeń gimnazjum, obok siwego o suniastych wąsach robotnika, kilka kobiet... to karwińczycy, sformowani w legione „Zaolzia”, którzy chwyli za broń, aby na długo jeszcze przed decyzją o połączeniu Śląska Zaolzańskiego z Macierzą czynnie zaprotestować przeciw przemocy.

Dla uczczenia ich zasług i krwi w walce o wyzwolenie Śląska Zaolzańskiego — dostąpili tego zaszczytu, że dziś maszerują wśród oddziałów wojska polskiego. Wkraczają do swego miasta rodzinnego, witani przez swych najbliższych. To też okrzyki się jeszcze bardziej wzmagają, deszcz kwiatów spływa powodzią.

Cztery godziny trwała defilada i cztery godziny nikt nie opuścił szeregów. Gdy tchu w piersiach zabrakło, gdy wzruszenie nie pozwoliło wydobyć głosu, dłonie składały się do oklasków.

• MLECZARNIA DANGLA szpitalna 7 Najlepsze kolacje •

Transakcje nieruchomościami na Zaolziu

dokonane w okresie zaboru czeskiego

muszą uzyskać zatwierdzenie starostów

CIESZYN, 10. 10. Delegat wojewody śląskiego przy dowódcy samodzielnej grupy operacyjnej „Śląsk” wydał dziś rozporządzenie, na którego mocy obecni posiadacze obiektów rolnych lub ich części, położonych na terenie Śląska za Olzą, a to zarówno osoby fizyczne, jakoteż prawne, które nabyły te obiekty w drodze kupna, darowizny, nadania lub w inny sposób po dn. 30 października 1918 r., muszą uzyskać zatwierdzenie tytułu własności tych obiektów przez właściwego starostę.

Wolne od obowiązku uzyskania zatwierdzenia tytułu własności są jedynie te obiekty rolne, które w wyżej podanym okresie zmieniły właścicieli na skutek spadkobrania.

Obiekty rolne, których obecni posiadacze nie uzyskają zatwierdzenia tytułu własności w terminie do dnia 1 stycznia 1939 r.,

przejdą automatycznie pod administrację państwową i mogą być w drodze przymusowej wykupione przez państwo.

Dzierżawcy i użytkownicy obiektów rolnych, posiadający prawo

użytkowania tych obiektów na podstawie pisemnych lub ustnych umów, zawartych po dniu 30 października 1918 r., muszą uzyskać zatwierdzenie prawa użytkowania tych obiektów przez właściwego

Sudety w rękach Niemiec

Praga i Berlin rezygnują z plebiscytu

BERLIN, 10. 10. Wojsko niemieckie zakończyło dziś, zgodnie z planem, obsadzanie przewidzianego do dn. 10 października obszaru sudeckiego.

Lotnictwo przejęło na obsadzonym obszarze urządzenie lotnictwa czeskiego i przekazało je związkowi lotniczemu i artylerii przeciwlotniczej.

Większość linii kolejowych została już uruchomiona przez niemieckie koleje państwowe.

Plebiscytu nie będzie

BERLIN, 10. 10. Komisja międzynarodowa, powołana podczas konferencji w Monachium i obradująca w Berlinie, po przerwie w ubiegły czwartek obrad, ma — jak słyhać — jutro wznowić swą działalność.

Podczas przerwy w obradach komisji odbywały się rozmowy bezpośrednie między delegacjami czeską i niemiecką. Rozmowy te — jak słyhać — dotyczyły m. in. sprawy ostatecznej okupacji 5-jej strefy, przy czym Niemcy podobno poczynili mieli Czechom pewne ustępstwa, rezygnując z zamierzzonego rzekomo początkowo okupowania niektórych terenów w okolicy Pilzna.

Wedle pogłosek obie strony skłonne są podobno zrezygnować z plebiscytu i gotowe są do zawarcia kompromisu. W tym wypadku dalsze pośrednictwo komi-

starostę. Wszelkie umowy o dzierżawę, zawarte po dn. 30 października 1918 r., a nie zatwierdzone do dnia 1 stycznia 1939 r., stają się nieważne.

Zakaz przywozu węgla

CIESZYN, 10. 10. Na podsta-

Polacy nad Ostrawicą

żądadą przyłączenia do Polski

CIESZYN, 10. 10. W rejonie Bogumina i Rychwałdu panuje spokój. Ludność oczekuje z niecierpliwością nadejścia oddziałów wojska polskiego, w którym widzi gwarancję spokoju, ładu i pełnego bezpieczeństwa. Cześci

ewakuują rejon Bogumina w kierunku na Morawską Ostrawę.

Ludność w rejonie miasta Grunzowa, Polskiej Ostrawy, Hermanic, Michalkowic, Radwanic i Szenowa aż po Ostrawicę domaga się przyłączenia do Polski.

Szeł sztabu generalnego Bułgaru

Zamordowany na ulicach Sofii

przez majora rezerwy

SOFIA, 10. 10. Dziś w godzinach popołudniowych dokonano zamachu rewolwerowego na szefa bułgarskiego sztabu generalnego, gen. Pejewa. Ugodzony dwoma strzałami gen. Pejewa został na miejscu zabity.

Znajdował on się w drodze do ministerstwa wojny w towarzystwie swego adiutanta płk. Stojanowa. Gdy obaj oficerowie doszli do ministerstwa sprawiedliwości, jakiś przechodzień podbiegł do oficerów i strzelając z dwóch rewolwerów dał około 15 strzałów w kierunku gen. Pejewa i płk. Stojanowa. Płk. Stojanow został śmiertelnie ranny. Stan jego uważają za beznadziejny. Po dokonaniu ohydnych czynu mor-

derca skierował broń na siebie i zranił się również śmiertelnie.

Sprawcą zamachu jest mjr. rezerwy bułgarskiej Stoju Jozifow, który przed 3 miesiącami został zwolniony z więzienia. Mimo, że sprawca jest całkowicie przytomny, odmawia on wszelkich zeznań, tak, że motywy morderstwa są jeszcze nieznane.

Zamach wywołał w Sofii olbrzymie podniecenie. Bezpośrednio po zamachu policja otoczyła kordonem całą dzielnicę, szukając współwinnych.

Gen. Pejewa mianowany został szefem bułgarskiego sztabu generalnego dopiero przed kilku miesiącami.

Napad na lotnisko w Kijowie

dokonał powstańcy ukraińscy

MOSKWA, 10. 10. W nocy z soboty na niedzielę sowieckie władze wojskowe w Kijowie zaalarmowane zostały napadem zbrojnym, dokonanym przez nieznanych sprawców na lotnisko wojskowe. Odgłosy gęstej strzelaniny słyhać było w całym mieście, wskutek czego wśród obudzonych ze snu mieszkańców

miasta powstała panika.

Jak się później okazało, grupa uzbrojonych ludzi wdarła się w nocy na lotnisko wojskowe i zamordowała dwóch żołnierzy, pełniących służbę wartowniczą, usiłowała opanować lotnisko i znajdujące się w hangarach samoloty.

Zaalarmowane oddziały wojsk specjalnych stoczyły z napastnikami bitwę, przy czym po obu stronach padło kilku zabitych i rannych.

Według kursujących w Kijowie wersji, napadu na lotnisko kijowskie dokonała grupa powstańców ukraińskich, operujących w najbliższej okolicy Kijowa. Po gęstej wymianie strzałów, napastnicy wycofali się z lotniska, ukrywając się w pobliskich lasach. Zarządzono za nimi pościg, a wszyscy przyległe rejonu zostały otoczone posterunkami wojskowymi.

Napad na lotnisko w Kijowie wywołał wielkie poruszenie w stołicy Ukrainy sowieckiej.

Dowódca kijowskiego okręgu wojskowego wydał w dniu wczorajszym szereg zarządzeń, celem zwiększenia ochrony sowieckich obiektów wojskowych.

Brygada międzynarodowa rozwiązana

LONDYN, 10. 10. Według doniesień „Timesa” z Barcelony w ubiegłym tygodniu nastąpiło oficjalne rozwiązanie brygady międzynarodowej. Kontyngent ochotników angielskich ma w najbliższym czasie powrócić do kraju.

DYM
SADZE
BRUD
znikają raz na zawsze,
gdy w domu jest kuchenka elektryczna,
nabyta na raty w Saloni Elektrycznym
(Marszałkowska 150)

Deprawator dla „dobra służby”

skazany na półtora roku więzienia

POZNAŃ, 10. 10. Stefan Dumalski, b. inspektor kontroli skarbowej w Grudziądzu, bohater słynnej afery, uniewinniony przez Sąd Okręgowy od zarzutu uprawiania nierządu z nieletnimi dziewczętami rzekomo dlatego, że czynił to dla dobra służby,

został przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu po rozprawie, która odbyła się w poniedziałek, uznany winnym zarzuconych mu przestępstw i skazany łącznie na 1 i pół roku więzienia, ale z zawieszeniem.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefon 466-62 (sekretariat) 655-99 (ogólny). 530-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kmiecia”). Oddział miejski „ABC” Nowy Świat 15. I piętro. tel. 224-80 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-32. Kantor — Prenumerata, Nowy Świat 15. m. 1. I piętro. tel. 224-50 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Nowy Świat 15. m. 1. I piętro. tel. 224-40 Konto PKO 23400. Poczta: Konto Rozrachunkowe Nr 2 Skrzynka Pocztaowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
REZERWACJA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10.15 — 18. Poznań, 21 Grudnia Włocławek, Cyganki 34 tel. 133 Kalisz, Rzeźnicza 4 tel. 471 Katowice, ul. Starowiejska 8
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wysłana B wraz z dostawą Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie Za granicą zł. 4.00 Wyd. B (z premią książkowa) 5.50.
Za swrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości i milimetra przez szerokość jednej czolity (na wszystkich stronach po 8 szpalt). Na 1-1 stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 60 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 80 gr. Na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. Opisy specjalne — 3 zł. Lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. Tłusty druk — po dwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15. m. 1. I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.